

ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМИ В ІННОВАЦІЙНОМУ РОЗВИТКУ РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

В.В. Мезей, здобувач вищої освіти

*Науковий керівник: С.В. Волосович, д.е.н., професор
Київський національний торговельно-економічний університет*

За останні роки широкого розвитку у світі набули онлайн-платформи. Розвиток інформаційних технологій сприяв активізації продажів товарів і послуг через інтернет. Це стало однією з причин появи в інтернеті спеціалізованих віртуальних-майданчиків для розміщення оголошень приватних інвесторів з пропозиціями щодо оформлення позик, страхових полісів.

Ринок фінансових послуг є сферою діяльності фінансових посередників з метою надання та споживання певних фінансових послуг. Функціонування ринку фінансових послуг здійснюється, з одного боку, у межах фінансової системи, а з іншого, у межах ринку послуг [1].

Новими учасниками ринку фінансових послуг виступають онлайн-платформи. Вони є одним з найбільш швидкозростаючих сегментів роздрібною кредитування в світі.

P2P кредитування – це новий спосіб запозичення коштів між особами за допомогою онлайн-сервісів, які поєднують кредиторів безпосередньо з позичальниками без залучення фінансового посередника (банку, кредитної спілки тощо). Зазвичай позики надаються за допомогою Інтернет-платформ посередників, які стягують комісію за надання позик, і інструментів перевірки кредитоспроможності. Тут користувачі можуть виступати і як кредитори, і як позичальники. Процентні ставки за такими позиками або встановлюються самими кредиторами у конкурентній боротьбі за найнижчу ставку в рамках зворотного аукціону, або визначаються компанією-посередником на основі аналізу кредитоспроможності позичальника. Кредитні посередники – це комерційні структури, які працюють за грошову винагороду, яка одноразово сплачується позичальником за надання позик, а також плату від інвесторів-кредиторів за обслуговування кредиту, яка або є фіксованою і справляється щорічно, або виражається у відсотках від суми позики. Позики мають змогу отримати як фізичні особи, так і суб'єкти малого підприємництва. При цьому цільове призначення таких позик переважно пов'язане з реалізацією стартапів у галузі інновацій, проектів соціального, культурного розвитку та екологічної підтримки [2].

Варто відмітити, що інтернет-провайдери створюють ринок для кредиторів і позичальників, де кредитори можуть розраховувати на більш високу норму прибутку на свої інвестиції порівняно з традиційними банківськими депозитами. Позичальники, які не можуть претендувати на кредити від банків звертаються до цих альтернатив для отримання кредитних ресурсів, можливо, за більш низькою відсотковою ставкою, ніж вони отримали б від свого банку, на підставі відповідних кредитних профілів [4].

Банки не залишаються осторонь, а беруть участь як інвестори або як продавці кредитного портфеля. В Україні у 2016 р. ПАТ «Приватбанк» запустив P2P-платформу видачі роздрібних кредитів «Сервіс вигідних вкладень», що об'єднала у собі технології P2P-кредитування та компетенції банку в роздрібному кредитуванні. ПАТ «Приватбанк» виступив організатором та оператором сервісу P2P-кредитування, а також надав кредиторам свої компетенції в пошуку позичальників, оцінюванні ризиків і стягненні заборгованості [3].

Найважливішими перевагами онлайн-платформ є: зручність послуг; швидкість отримання позики без застави і порук; договір можна отримати в електронному вигляді, без відвідування кредитора або доставкою кур'єром; клієнт отримує позику за нижчою процентною ставкою ніж банківський кредит; кредитор не сплачує кошти за оренду офісу, заробітної плати працівникам.

Недоліками онлайн-платформ є: високий рівень ризику для кредитора через відсутність доступу до достовірної інформації про позичальника; незначні суми наданих позик; позичальнику невідомо, де буде використана його особиста інформація; кредитори є недостатньо захищеними; позичальник сплачує комісію за переказ коштів кредитору і кошти за перевірку кредитоспроможності через бюро кредитних історій; за прострочення по виплаті боргу сплачуються щоденні штрафи; відсутність гарантування вкладів Фондом гарантування вкладів фізичних осіб.

У свою чергу, B2B – електронні платформи, на яких постачальники і покупці можуть вести торгово-закупівельну діяльність, купуючи товари, роботи і послуги для потреб компанії, починаючи від оргтехніки і закінчуючи важким металургійним обладнанням. Варто констатувати, що в іноземних державах P2P і P2B активно використовуються для стимулювання економіки.

Отже, поява інтернет-технологій дозволила спростити процес кредитування.

Перелік посилань:

1. Волосович С. В. Оцінка підходів до класифікації ринків фінансових послуг [Електронний ресурс] / С. В. Волосович // *Ефективна економіка*. – 2015. – № 7. – Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=4183>
2. Петренко І. П. P2P кредитування як новітній метод фінансування інвестиційних проектів / І. П. Петренко // *Сборник научных трудов SWorld*. – 2014. – Вып. 3 (40), Т. 9. – С. 35-40.
3. Офіційний сайт ПАТ «Приватбанк» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://privatbank.ua/news/p2p-i-r2v-kreditovaniye-aktivno-zameshajet-klassicheskije-bankovskije-kredity-idepozity-/>
4. Global Alternative Lending Startups to Watch Out For [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://letstalkpayments.com/25-global-alternative-lending-startups-to-watch-out-for/>

АНАЛІЗ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Н.М. Михайличенко, к.е.н., доцент

О.С. Назаренко, здобувач вищої освіти

Донбаська державна машинобудівна академія, м. Краматорськ

На сучасному етапі розвитку світової економіки процеси глобалізації світового економічного простору залежать від організації міждержавних фінансових потоків, що призводить до активізації валютних відносин та виокремлення видів валютних операцій. Внутрішній валютний ринок має вагомим значення для формування економіки на даному етапі розвитку. Збільшення інтеграційних процесів в Україні породжує покращення та збільшення валютних операцій, а стрімкі зміни в банківському секторі та підвищення конкуренції між банківськими установами, в свою чергу, призводять до більш ефективної банківської діяльності.

Банківська діяльність має тісний зв'язок із міжнародною торгівлею, зовнішнім рухом капіталів і позик, виробничим та науково-технічним співробітництвом між державами, відтоком робочої сили, туризмом та іншими формами міжнародних економічних відносин. Тому діяльність сучасних банківських інститутів на валютному ринку має прямий вплив на фінансові результати його клієнтів.

В Україні дослідження окремих питань діяльності банків на валютному ринку займалися В.І. Міщенко, А.М. Мороз, А.С. Філіпенко, Ф.Ф. Бутинець, А.М. Герасимович, Л.М. Кіндрацька [1], Л.О. Примостка, К. Раєвський, В.І. Ричаківська, Р.І. Тиркало, З.І. Щибиволок та інші [2]. Слід також відзначити дослідження зарубіжних фахівців: М.К. Бункіної, О.Л. Красавіної, І.Я. Носкової, М. Пебро, Д.Ю. Піскулова, І.Н. Платонової, К. Редхеда, Дж. Сінкі, В.М. Соскіна та ін.

У роботах цих науковців розглянуто поняття валютних операцій та особливості їх аналізу.

Незважаючи на численні наукові праці, присвячені даній темі, на даній стадії розвитку виникає потреба висвітлення загальних аспектів аналізу валютних операцій комерційного банку, а також ефективних заходів щодо зменшення його валютних ризиків.

Метою доповіді є визначення проблем аналізу валютних операцій комерційного банку та запровадження шляхів їх усунення з метою зменшення валютних банківських ризиків.

Економічний термін «валютні операції комерційних банків» можна визначити як вид банківської діяльності у сфері міжнародних валютних відносин, спрямований на отримання прибутку, який поєднує різні види операцій з валютними цінностями, що здійснюються на державному, регіональному та міжнародному фінансовому ринку як за дорученням клієнтів, так і за власні кошти банків [2].

Взагалі, на валютні операції, згідно зі статичними даними, припадає вагомий частка в загальному обсязі операцій комерційних банків. Ефективність діяльності банківських установ на валютних ринках має безпосередній вплив на фінансові результати його клієнтів. Отже, провідна роль в процесі здійснення діяльності комерційного банку належить аналізу цих операцій.

Перед аналізом банківських операцій постає певна низка завдань, а саме:

- визначення структури, динаміки та масштабу валютних операцій банківської установи;
- контроль за дотриманням банком нормативів ризику;
- аналіз структури валютних доходів та витрат банку;
- порівняльна характеристика ефективності формування ресурсів банку в іноземній та національній валютах.

Сучасний розвиток банківських валютних операцій відбувається через використання методів та інструментів грошово-кредитного та валютного регулювання, що здійснюється Національним банком України в межах монетарного стимулювання розвитку економіки взагалі та спрямовується на: